



Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

14. novembar - 27. novembar 2025. godine

Sloboda izražavanja

Hakerski napadi na studentske instagram naloge

Studentski profili, kao i profili uticajnih javnih ličnosti koje redovno pišu o protestima, proteklih nedelja našli su se na udaru hakerskih napada. Naime, zabeleženo je naglo povećanje broja lažnih pratilaca - bot naloga, što bi potencijalno ugasilo naloge na instagramu (pojedini profilima se upravo to i desilo). Ova, očigledno koordinisana akcija, usmerena je na gašenje naloga na instagramu koji su postali glavni izvor informisanja građana/ki, i jasan je pokušaj ometanja širenja informacija i onemogućavanja komunikacije putem društvenih mreža. Pored studentskih naloga, instagram nalog N1 ugašen je 26. novembra usled hakerskog napada. To se dešava u trenutku kada je Freedom House objavio izveštaj o slobodi interneta prema kojem je Srbija označena kao delimično slobodna zemlja, što predstavlja pogoršanje u odnosu na prošlu godinu.

Napad na ekipu N1

Dogodio se još jedan u nizu fizičkih napada na novinare/ke koji pokušavaju da izveštavaju sa javnog prostora ispred Narodne skupštine gde se od marta meseca nalaze šatori sa pristalicama vlasti koji su izrazito neprijateljski nastrojeni prema kritičkim medijima. Muškarac sa kačketom na glavi prišao je novinarki N1 Maji Nikolić i njenom snimatelju i potpuno im uništio televizijsku kameru. Prvo osnovno javno tužilaštvo u Beogradu naložilo je policiji da utvrdi identitet počinioca, iako ga je novinarka prepoznala – radi se o Vladanu Sretenoviću, osuđenom ubici o kojem su mediji već pisali nakon što je viđen u šatorskom naselju ispred Predsedništva. Policija koja je bila prisutna u trenutku napada nije reagovala i nije privela napadača. Predstavnici vlasti nisu jasno i nedvosmisleno osudili napad, već su pokušali da relativizuju ozbiljnost ovog nasilnog čina kritikujući način na koji N1 izveštava. Predsednik je čak rekao da se dogodio “napad na kameru”, obesmišljavajući ovaj opasan napad na medije koji je direktno podstaknut retorikom vladajuće stranke koja je najveći protivnik slobode misli i štampe.

Snimatelj izbačen sa konferencije

Snimatelj RTS-a izbačen je sa konferencije za medije iz zgrade Predsedništva zbog toga što je nosio bedž sa simbolom krvave šake, što je jedan od simbola studentskih i građanskih protesta. Uskraćivanje mogućnosti snimatelju da bude na konferenciji predstavlja direktno onemogućavanje medijskih radnika da rade svoj posao. Pored snimatelja RTS-a, nakon sednice je izveštavanje bilo onemogućeno i novinaru Insajdera. Njemu su osobe prisutne u tzv. Čacilendu zabranile da snima unutrašnjost šatora, iako je reč o javnom prostoru te niko ne bi smeo da brani novinarima/kama da izveštavaju o temama koje su u interesu javnosti, a šatorsko naselje koje osam meseci blokira centar grada, i za koje se ne zna kako je finansirano, svakako jeste tema od javnog interesa.

Urednik RTS dobio otkaz

Uredniku noćnih vesti na RTS uručen je otkaz, a on veruje da je razlog tome to što je vređao "stanovnike" šatorskog naselja Čacilend. Naime, incident se dogodio 2. novembra, kada su lica stacionirana u pro-vladinom kampu puštala glasnu muziku i tako provocirali Dijanu Hrku koja je tog dana stupila u štrajk gladu. Urednik Ivan Plavšić vređao je ljude iz Čacilenda koji su pevali, a snimak tog događaja se ubrzo proširio na pro-režimskim televizijama. Plavšić navodi da je primio oko 400 pretnji sa raznih mreža, kao i da mu je RTS: "kuća u kojoj radim još od studija, zbog njegovog (Aleksandra Vučića) pritiska, zbog njegovog i zahteva njegovih saradnika, dala otkaz."

Sloboda udruživanja

Napadnuti članovi zborova

Zbor građana beogradske opštine Stari grad saopštio je da su maskirani napadači pretukli članove tog zbora i Ujedinjenih zborova Savski venac ispred Skupštine Srbije. Jednoj članici zbora je u toku napada oduzet i telefon. Šatorsko naselje Čacilend, mesecima predstavlja stecište sumnjivih i osuđivanih lica koji terorišu novinare/ke i građane/ke. Poslednjih nedelja zabeleženo je više napada od strane osoba iz ovog svojevrsnog paravojnog kampa na novinare/ke, ali i na opozicione poslanike/ce koji su pokušali da dođu do svog radnog mesta.

Sloboda okupljanja

Policija napala građane/ke

U Novom Sadu je danima bilo napeto ispred zgrade Banovine, gde je autoprevoznik Milomir Jaćimović štrajkovao glađu zbog toga što mu je oduzeto čak 7 autobusa kojima je prevozio studente/kinje na proteste širom zemlje. Nakon što mu jedan od autobusa vraćen, Jaćimović ga je parkirao na mestu gde je štrajkovao glađu. Vrlo brzo na licu mesta stvorio se i kordon policije sa namerom da ponovo oduzme autobus ovom autoprevozniku. Okupljeni građani/ke su pokušali da spreče policiju u toj nameri, te je došlo do guranja između dve grupe. Tom prilikom odgurnuti su i reporter Blokade info kao i reporterka N1. Od strane policije fizički je napadnut i urednik portala Razglas News. "Strast sa kojom policajci i žandarmi udaraju novinare nesumnjivo svedoči o tome da su dobili naređenje da to čine sa samog vrha Ministarstva unutrašnjih poslova i sa vrha države", piše u saopštenju Nezavisnog društva novinara Vojvodine. Iste večeri proširili su se snimci nasilja koje su policajci sproveli nad građanima/kama. Na jednom snimku vidi se kako policajac udara ženu u glavu i vuče je za kosu. Više studenata/kinja je povređeno, a na slikama i snimcima vide se uznemirujući prizori krvavih lica studenata/kinja povređenih od strane pripadnika MUP-a. Policija je u jednom trenutku krenula i da rasteruje građane/ke i juri ih po ulicama uz uzvikivanje parola poput "Ubij ga". Zborovi građana Novog Sada, saopštili su da je policija tukla i maloletna lica. U intervenciji policije povređen je i maloletni sin Milomira Jaćimovića, koji je sutradan priveden bez ikakvog objašnjenja zašto i bez informisanja njegovog oca. Pušten je kasnije tog dana. Brutalno policijsko nasilje je ove godine dostiglo do sada nezabeležene razmere, a niko za to nije odgovarao.